

תקנות מס ערך מוסף (רישום), התשל"ו-1976¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 1, 52, 55, 56, 57, 65, 118 ו-145 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרה

(תיקון התשמ"ב)

- בתקנות אלה, "חייב במס" - עוסק, מלכ"ר או מוסד כספי, אף אם הוא פטור מתשלום המס או אם כל עסקאותיו פטורות ממס, למעט -
 - (1) מי שכל עסקאותיו פטורות ממס לפי סעיף 31(1) או 31(2) לחוק;
 - (2) מי שהמס בשל כל עסקאותיו משתלם על ידי מקבל השירות לפי תקנה 6א לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 (בתקנה זו - תקנות הביצוע);
 - (3) מי שהמס בשל מקרקעין שמכר משתלם לפי תקנה 6ב לתקנות הביצוע והוא אינו מלכ"ר, מוסד כספי או עוסק במשמע תקנת משנה (ד) לתקנה האמורה.

רישום החייב במס

[תיקונים: התשל"ו, התשמ"ד (מס' 2), התשמ"ה]

- (א) חייב במס יירשם על ידי מילוי כל הפרטים בטופס רישום שקבע המנהל וימציאו -
 - (1) אם הוא עוסק - ביד אישית, או באמצעות רואה חשבון, עורך דין, יועץ מס, פקיד ברית הפיקוח כאמור בסעיף 72 לחוק, או מנהל חשבונות שלו ואם הוא מלכ"ר או מוסד כספי - ביד או בדואר רשום, לאותו משרד מס ערך מוסף מהמפורטים בתוספת, שהוא הקרוב ביותר למקום עסקו;
 - (2) חייב במס ימציא למנהל טופס כאמור בתקנה זו לא יאוחר מהיום שבו החל בעסקיו או בפעילותו.
- (ב) טופס הרישום האמור בתקנת משנה (א) יכלול פרטים שלדעת המנהל נחוצים לביצוע החוק, ולענין רישום עוסק - גם פרטים אלה: סוג העסק, מחזור העיסקאות השנתי של העסק, מספר המועסקים בעסק ומספר תיק הניכויים באגף מס הכנסה.
- (ג) קיבל אדם טופס רשום והוא סבור כי אינו חייב במס, יחזיר את הטופס במועד האמור בתקנת משנה (א) לאחר ציון הנימוקים.

רישום עוסק שעסקו טרם החל לפעול

- המבקש להירשם כעוסק לפי סעיף 52(ב) לחוק, בטרם החל למכור נכסים או לתת שירותים במהלך עסקיו, יגיש בקשה

¹. ק"ת 3474, התשל"ו (9.2.1976), עמ' 946.

תיקונים: ק"ת 3513, התשל"ו (23.4.1976), עמ' 1415;
ק"ת 3573, התשל"ו (18.8.1976), עמ' 2390 [התשל"ו (מס' 2)];
ק"ת 3926, התשל"ז (1.12.1976), עמ' 439;
ק"ת 3962, התשל"ז (9.2.1977), עמ' 884 [התשל"ז (מס' 2)];
ק"ת 4009, התשל"ט (26.7.1979), עמ' 1648;
ק"ת 4026, התשל"ט (16.9.1979), עמ' 1888 [התשל"ט (מס' 2)];
ק"ת 4133, התשמ"א (9.6.1980), עמ' 1806;
ק"ת 4181, התשמ"א (14.11.1980), עמ' 170;
ק"ת 4237, התשמ"א (24.5.1981), עמ' 1029 [התשמ"א (מס' 2)];
ק"ת 4239, התשמ"א (1.6.1981), עמ' 1055 [התשמ"א (מס' 3)];
ק"ת 4392, התשמ"ב (12.8.1982), עמ' 1454 (תחילת התיקון ביום 16.2.1979);
ק"ת 4518, התשמ"ג (7.8.1983), עמ' 1791 (תחילת התיקון ביום 1.4.1983);
ק"ת 4661, התשמ"ד (6.7.1984), עמ' 1910;
ק"ת 4676, התשמ"ד (31.7.1984), עמ' 2113 [התשמ"ד (מס' 2)];
ק"ת 4744, התשמ"ה (3.1.1985), עמ' 469;
ק"ת 4808, התשמ"ה (29.5.1985), עמ' 1302;
ק"ת 5003, התשמ"ז (5.2.1987), עמ' 398;
ק"ת 5055, התשמ"ז (23.9.1987), עמ' 1344 [התשמ"ז (מס' 2)];
ק"ת 5134, התשמ"ט (15.9.1988), עמ' 2;
ק"ת 5251, התש"ן (27.2.1990), עמ' 402;
ק"ת 5431, התשנ"ב (31.3.1992), עמ' 917 (תחילת תיקון ביום 1.5.1992);
ק"ת 5914, התשנ"ח (30.7.1998), עמ' 1059.

לפי טופס שקבע המנהל, ויציין בה, בין היתר, את הסוג של הנהלת פנקסי חשבוניות שהוא מנהל והתאריך המשוער שבו יתחיל למכור נכסים או לתת שירותים.

רישום שותפות

4. (א) חייב במס שהוא שותפות, כהגדרתה בפקודת השותפויות, לרבות שותפות שלא נרשמה, יציין בטופס הרישום פרטים על השותפים וכן על נציג השותפות לענין החוק; נציג השותפות יהא אחד השותפים שמקום מושבו הקבוע בישראל והוא כשיר לכל פעולה משפטית.

(ב) לא הודיעה השותפות על נציגה, רשאי המנהל לקבוע מבין השותפים נציג, ויודיע בכתב על קביעתו לנציג ולשותפות.

(ג) נציג שותפות יחתום בשם השותפות על טופס הרישום ועל כל דו"ח אחר הנדרש על פי החוק; כל מסמך שיש להמציאו על פי החוק או התקנות על פיו, ניתן להמציאו לנציג השותפות.

רישום מלכ"ר

5. טופס לרישום של מלכ"ר ימולא ויוגש בידי מי שמשמש אותה שעה מנהל המוסד, או בידי גזבר או מנהל כספים של המוסד אם אין מנהל כאמור.

רישום פסולי דין

(תיקון התשמ"ט)

5א. (א) בתקנה זו, "נציג", "פסול דין", "קטין" - כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962.

(ב) טופס לרישום של קטין, פסול דין או אדם שמונה לו נציג (להלן - פסול דין) ימולא, יוגש וייחתם בידי הנציג, בציון העובדה כי הוא נציג של פסול הדין.

(ג) הנציג יחתום בשם פסול הדין על כל דו"ח ועל כל מסמך אחר הנדרש על פי החוק, בציון העובדה כי הוא נציגו של פסול הדין.

רישום עוסק זר

(תיקון התשל"ו)

6. (א) חייב במס שעיקר עסקיו או פעילותו מחוץ לישראל ויש לו פעילות או עסקים גם בישראל (להלן - עוסק זר), יודיע למנהל תוך שלושים יום מיום תחילת פעילותו בישראל או עד ל' בניסן התשל"ו (30 באפריל 1976), לפי המאוחר, את שם האדם שיהיה נציגו בישראל; הנציג יהיה יחיד שמקום מושבו הקבוע בישראל או תאגיד הרשום בישראל.

(ב) ההודעה לפי תקנת משנה (א) תהיה בטופס שקבע המנהל ויצורף אליה יפוי כוח מאת העוסק הזר לנציג; יפוי הכוח יכלול פרטים אלה:

- (1) שם העוסק הזר;
- (2) צורת ההתאגדות שלו;
- (3) מען העסק מחוץ לישראל;
- (4) המען שבו מתנהלים העסקים בישראל;
- (5) סמכות להגיש כל דו"ח שחובה להגישו על פי החוק, לשלם את המס, לקבל כספים אם יגיעו לעוסק הזר ולטפל בכל ענין הנדרש לענין החוק או התקנות על פיו.

תעודת רישום

(תיקונים: התשל"ו, התשמ"א)

7. (א) אדם שבידיו תעודת רישום או מסמך אחר מאת המנהל המאשר דבר רישומו, יראוהו כמי שלכאורה רשום כדין.

(ב) לא קיבל מי שהגיש טופס רישום תעודה או מסמך כאמור בתקנת משנה (א), תוך שלושים יום מיום הגשתו או עד י"ד באייר התשל"ו (14 במאי 1976), לפי המאוחר, יודיע על כך במכתב רשום למנהל.

(ג) מי שרשם אותו המנהל לפי סעיף 54 לחוק, לא ינכה מס תשומות ולא יוציא חשבונית מס כל עוד לא נרשם מיזמתו.

(ד) אבדה תעודת הרישום או המסמך האחר, יודיע על כך החייב במס מיד בכתב למנהל.

שינויים בעסק

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

8. (א) הופסקו כליל העסקים או הפעילות של החייב במס או הופסקו לתקופה העולה על תקופת דו"ח אחת, או חלו אירועים המצריכים שינוי ברישום או ביטול, כגון שינוי מען העסק, או מען המשרד הרשום של עסק שהוא תאגיד, חילופי שותפים בשותפות, שינוי בנציג השותפות, שינוי במעמדו החוקי של החייב במס, שינוי בענף הכלכלי שאליו משתייך העסק, יודיע על כך החייב במס בכתב למנהל תוך חמישה-עשר יום מהיום שבו חל האירוע.

(ב) (1) חייב במס שנפטר, פשט את הרגל או הפך לבלתי כשיר לנהל עסקים מסיבה אחרת, יודיע למנהל כל אדם הפועל כנציגו כדין של החייב במס או המנהל בפועל את עסקו בדבר פעילותו כנציג או בדבר ניהול העסק על ידו, לפי הענין; הוא הדין לגבי חייב במס שהיא חברה שנתמנה לה כונס נכסים, וההודעה תימסר מאת כונס הנכסים. (2) הודעה כאמור תהיה בכתב ותינתן תוך שלושים יום מיום המינוי כנציג, ככונס הנכסים או מיום תחילת ניהול העסק על-ידי המודיע, לפי הענין.

הפרדת עסקים

9. (א) אדם שיש לו כמה עסקים או שבעסקו כמה יחידות עסק יהיה רשאי להירשם בנפרד לגבי כל עסק או יחידה שבעסקו אם נתמלאו תנאים אלה:

(1) מתנהלים רישומים חשבונאיים נפרדים לגבי כל אחד מהם;

(2) ברישומו בנפרד כאמור לא יהפוך לגביהם לעוסק הפטור ממס.

(ב) אדם המבקש להירשם על פי תקנת משנה (א) יגיש בקשה למנהל לפי טופס שקבע המנהל ויצרף לבקשה התחייבות להודיע למנהל מיד לאחר שהפסיק להתקיים התנאי שבתקנת משנה (א)(2).

עוסקים שביקשו להירשם כאחד

[תיקונים: התשל"ו, התשל"ז (מס' 2)]

10. (א) עוסקים שביקשו להירשם כאחד, יהיו רשאים להירשם כך אם נתמלאו תנאים אלה:

(1) ניהול פנקסי חשבונות של כולם נעשה במשותף;

(2) מונה נציג לאותם עוסקים כאמור בתקנה 4.

(ב) היו העוסקים שביקשו להירשם כאחד חברה וחברת בת, או שתי חברות בת או יותר של אותה חברה, או שותפות ושותף בה ב-50% או יותר, או אגודה שיתופית ומחזיקי מניות בה המחזיקים ביחד לפחות 50% ממניותיה, יהיו רשאים להירשם כאחד, אף אם פנקסי החשבונות של כל אחד מהם נערכים בנפרד; לענין זה, "חברת בת" - כמשמעותה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

(ג) המבקשים להירשם כאמור בתקנת משנה (א) יגישו למנהל בקשה לפי טופס שקבע המנהל.

רישום עוסק זעיר כעוסק מורשה

[תיקונים: התשמ"א (מס' 3), התשמ"ג, התשמ"ד, התשמ"ה (מס' 2), התשנ"ב]

11. (א) עוסק זעיר, למעט עוסק הפטור ממס על פי סעיף 31(3) לחוק, רשאי להירשם כעוסק מורשה אם הוכיח להנחת דעתו של המנהל שהוא מנהל מערכת חשבונות שחייב בה עוסק מורשה בהתאם לתקנות מס ערך מוסף (ניהול פנקסי חשבונות), התשל"ו-1976.

(ב) המבקש להירשם כאמור בתקנת משנה (א) יגיש למנהל בקשה לפי טופס שקבע המנהל.

רישום בסוג שונה

12. (א) חייב במס המבקש להירשם על פי סעיף 58 לחוק בסוג חייבי מס שונה, יגיש למנהל בקשה בכתב תוך ציון נימוקים.

(ב) עד להחלטת המנהל יירשם המבקש כאמור בתקנת-משנה (א) לפי סוג חייבי מס שנקבע לו לפי החוק.

רישום כעוסק מורשה

[תיקונים: התשל"ו, התשל"ז (מס' 2), התשל"ז (מס' 2), התשל"ט (מס' 2), התשמ"א (מס' 2), התשמ"ג, התשמ"ד, התשמ"ה (מס' 2), התשנ"ח]

13. עוסק הנמנה על אחת מהקבוצות המנויות להלן ירשום אותו המנהל כעוסק מורשה גם אם על פי סכום מחזור עסקותיו או מספר המועסקים בעסק הוא היה נחשב כעוסק זעיר:

- (1) בעל מקצוע חופשי שהוא: אגרונום, אדריכל, הנדסאי, חוקר פרטי, טוען רבני, טכנאי, טכנאי-שיניים, יועץ לארגון, יועץ לניהול, יועץ מדעי, יועץ מס, כלכלן, מהנדס, מודד, מנהל חשבונות, מתורגמן, סוכן ביטוח, עורך-דין, רואה חשבון או שמאי, בעל מעבדה כימית או רפואית, וכן עוסקים שעיסוקם מתן שירותים מהסוגים המפורטים בתקנה 6א לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976, ולגבי אותם שירותים בלבד;
 - (2) רופא, לרבות פסיכולוג, פיזיותרפיסט, רופא וטרנר, רופא שיניים או מרפא שיניים;
 - (3) בעל בית-ספר לנהיגה על פי רשיון שניתן לפי סעיף 15 לפקודת התעבורה;
 - (4) בעל בית ספר לרבות גן ילדים, שבו לומדים או מתחנכים תלמידים באופן שיטתי ושאינו מלכ"ר וכן בית ספר שבו ניתנת הדרכה מקצועית, עיונית או מעשית, לרבות הדרכה לאמנויות ולספורט, לקבוצות שבכל אחת מהן לא פחות מחמישה תלמידים, להוציא הדרכה מקרית של לא יותר משלושים ימי הדרכה בכל קבוצות התלמידים אשר הופעלו באותה שנת מס;
 - (5) סוחר מקרקעין או מתווך מקרקעין;
- בפיסקה זו -
- "סוחר מקרקעין" - עוסק שעסקו או חלק מעסקו מכירת זכויות במקרקעין;
- "מתווך מקרקעין" - עוסק שעסקו או חלק מעסקו תיווך בזכויות במקרקעין;
- (6) סוחר רכב ומתווך רכב;
- בפיסקה זו -
- "סוחר רכב" - עוסק שעסקו או חלק מעסקו מסחר ברכב;
- "מתווך רכב" - עוסק שעסקו או חלק מעסקו תיווך בקניית רכב, במכירתו או החלפתו;
- "מסחר ברכב" - לרבות חליפין או השכרת רכב בשיטת מקח-אגב-שכירות;
- "רכב" - רכב מנועי כמשמעותו בסעיף 1 לפקודת התעבורה;
- (7) חברה הרשומה כדין לפי פקודת החברות;
- (8) אגודה שיתופית הרשומה כדין לפי פקודת האגודות השיתופיות.

כללים לחישוב מחזור עסקאות

14. (א) עוסק שמחזור העסקאות שלו לשנת המס שחלפה אינו ידוע מחמת שעסקו פעל רק בחלק מאותה שנת מס, יחושב מחזור עסקאותיו על פי ממוצע המחזור לחודש במשך תקופת פעילותו בשנת המס שחלפה כשהוא מוכפל בשנים-עשר.
- (ב) עוסק שמחזור העסקאות שלו לשנת המס שחלפה אינו ידוע מסיבה שונה מזו שצויינה בתקנת משנה (א), יחושב מחזור עסקאותיו על פי סך העסקאות שעשה בחודש שקדם לרישומו כשהוא מוכפל בשנים-עשר, ואם טרם החל בעסקיו או פעל פחות מחודש קודם הרישום - על פי הסכום המשוער בשנת המס הבאה כאילו יפעל בכל אותה שנה.

הצהרה על מחזור עסקאות

(תיקון התשמ"ז)

15. עוסק הפטור מתשלום המס לפי סעיף 31(3) יצהיר עד 31 בינואר בכל שנה על מחזור עסקאותיו בשנה שחלפה לפי טופס שקבע המנהל.

רישום עוסק בעסקת אקראי

[תיקונים: התשל"ו (מס' 2), התש"ס, התשמ"ז (מס' 2), התש"ן]

- 15א. (א) רישומו של מי שעשה עסקת אקראי ואינו חייב להירשם על פי סעיף 52 לחוק לענין עסקאותיו במהלך עסקו, יהא בהודעה למנהל בטופס שקבע המנהל, שבה יפרט את טיב עסקת האקראי, מועד עשייתה, מחירה, ואם העסקה טרם נסתיימה - מחירה הצפוי, וכן כל פרט מיום תחילת עסקת האקראי.
- (ב) הודעה לפי תקנת משנה (א) יש להגיש עד ה-15 לחודש שלאחר החודש שבו היתה תחילת עסקת האקראי.
- (ג) היה מחירה של עסקת אקראי נמוך מהסכום הקובע, תהא חובת הרישום כאמור בתקנת משנה (א) רק אם בשנת המס שבה נעשתה העסקה נעשו בידי אותו עוסק עסקאות אקראי נוספות, שסך כל מחיריהן יחד עם מחיר אותה עסקה היה בסכום הקובע או יותר, והרישום יהא לכל אותן עסקאות אקראי; בהודעה למנהל ימלא את הפרטים הנדרשים בטופס לגבי כל אותן עסקאות אקראי. לענין תקנת משנה זו, "הסכום הקובע" - סכום מחזור העסקאות של עוסק זעיר לענין סעיף 31(3) לחוק.

(ד) בכפוף לאמור בתקנת משנה (ג) אין רישום לעסקת אקראי פוטר מרישום מחדש לגבי עסקאות אקראי נוספות, זולת אם הודיע העוסק בעת רישומו כאמור כי בעתיד יהיו לו עסקאות אקראי נוספות והתחייב לדווח על עשייתן; הודיע והתחייב כאמור, יהא פטור מרישום לגבי עסקאות אקראי נוספות מאותה שנת מס.

(ה) תקנות משנה (ג) ו-(ד) לא יחולו אם עסקת האקראי היא מתן שירות בתחום המקצועות המפורטים בתקנה 6א(2) לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976.

מען לבקשות

[תיקון התשל"ו (מס' 2)]

16. בקשות או הודעות על פי תקנות 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15 ו-15א יוגשו למשרד מס ערך מוסף כמפורש בתוספת אשר באזור פעולותיו מנהל החייב במס את עסקיו, ולענין החייב במס שהוא תאגיד - למשרד אשר באזור פעולתו נמצא משרדו של התאגיד.

עבירות

[תיקון התשל"ו (מס' 2)]

17. הפרת הוראות מהוראות תקנות 2, 4, 6, 7, 8, 15 ו-15א שלא נקבעה בחוק כעבירה, נקבעת כעבירה.

השם

18. לתקנות אלה ייקרא "תקנות מס ערך מוסף (רישום), התשל"ו-1976".

(תיקון התשל"ו)

תוספת²

(תקנה 16)

י"א בשבט התשל"ו (13 בינואר 1976)

יהושע רבינוביץ
שר האוצר